

ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНІК В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Шищенко Валентина Олексіївна

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри початкової і професійної освіти

Харківський національний педагогічний університет

імені Г.С. Сковороди, Україна

Мринська Дар'я Юріївна

здобувач вищої освіти факультету початкового навчання

Харківський національний педагогічний університет

імені Г.С. Сковороди, Україна

У сучасному суспільстві зростає інтерес до арт-терапії як методу лікування за допомогою творчості. Арт-терапія – напрям сучасної психотерапії, що стрімко розвивається. Цей підхід використовується для лікувального впливу та вирішення діагностичних, корекційних, психопрофілактичних завдань, цілісного та гармонійного розвитку кожної дитини.

Сучасний вчитель початкових класів має бути обізнаним в усіх освітніх сферах. Все більше набуває розвиток творчих здібностей особистості, який дозволяє дитині максимально ефективно адаптуватися до життя. Актуальністю дослідження є здатність використання арт-терапії як інноваційного методу навчання молодших школярів через арт-терапевтичні техніки в освітньому процесі.

Психолого-педагогічні аспекти арт-терапії розглянуто у дослідженнях Л. Аметової, Г. Бурковського, О. Вознесенської, А. Грішиної, В. Гриньової, О. Жерновникової, О. Казачінер, Т. Кісельової, А. Ковінько, Л. Перетяги, І. Радченя, О. Сороки, Л. Філатової, В. Шищенко та ін. Аналіз наукової літератури пояснює важливість використання арт-терапії у роботі з молодшими школярами, оскільки саме цей метод виконує виховну, корекційну, психотерапевтичну, діагностичну і розвиваючу функції. Науковці визнають, що арт-терапія вважається методом розвитку та перетворення особистості, групи чи колективу шляхом використання мистецтва та творчості всіх видів і форм.

Арт-терапія, зауважує О. Вознесенська, – це «метод зцілення за допомогою творчого самовираження, яке пов'язане з духовною цілісністю, гармонією духу й тіла».

Виділяють такі основні види арт-терапії, як: *ізотерапія* – залучення малювання; *музикотерапія* – прослуховування мелодій, різних композицій; *драматерапія* – розігрування сюжету; *казкотерапія* – аналіз казкових творів, створення нових; *бібліотерапія* – лікування «словом»; *маскотерапія* – це метод психічної роботи, який дозволяє людині розпізнати свій душевний стан за допомогою маски; *етнотерапія* – використовується за допомогою матеріальних предметів, а саме вивчає соціальні відносини; *ігротерапія* – використання гри, як метод профілактичного впливу та лікувального; *танцювально-рухова терапія* – танцювальний процес, сприяє фізичній руховій діяльності та емоційній; *кольоротерапія* – вплив колірної гами на людину; *фототерапія* – долучає людину до самовираження для соціалізації та пізнання самого себе; *лялькотерапія* – сприяє до корекційної поведінки способом театру із використанням ляльок; *пісочна терапія* – робота з піском тощо. Крім того, кожний із цих видів має численні техніки арт-терапії для вирішення внутрішніх і міжособистісних конфліктів, кризових ситуацій, вікових криз, травм, неврозів, розладів тощо.

Використання засобів арт-терапії у навчальному процесі сприяє покращенню показників креативності, розкриває їх творчий потенціал та збагачує особистісні якості, знижує рівень переживань, тим самим підвищує готовність дитини до нових цілей.

Отже, мистецтво допомагає школярам пізнати своє внутрішнє «Я», оточуючий світ, налагодити контакт з однолітками, розвивати творчі здібності, мілку моторку та навіть створити позитивну самооцінку. Спілкуючись з учнями через мистецтво, вчитель має змогу пізнати внутрішній стан дитини, зрозуміти на якому рівні сформована його мотиваційна сфера, чи гарно пройшла шкільна адаптація та в якому соціальному оточенні знаходиться школяр.